

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԱՐԱՆԻ ԴԱՅԵԹԱՆ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹ ԽԲԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԻԹԱԱԼԼԻԿ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 350 ՀՈՒՄՍԱ ԻՐԹԵՍԻ ԻԻԶԻՆՃԻԻ ՍԷՆԷ 3 ՄԱՐՏ 1873

Սէտայը Հաղորդէ շինարարական Գործարարական Իւր Կարգաւորման Կէսը, Բէնիշէնպիսի Վէ Ճումպա Էրթէսի Կիւնէրի Բէտիւր Նիւսիս Ին Նէշ օրնտուգ Ղաղթարուն Ապօնաթը Սէնէվի 6. Այլը սյուղը 8 պուշուգ վէ Իւշ սյուղը 2 մէտիւսից վէ պէհէր Նիւսիսի 40 փարա տըր: Թաշարար Իշիւն բօթա Ինէրէթի զամ օրնտուր: Ապօնաթըն Թարիիսի պէհէր այլըն պիւրիստէն Եաթօտ օն պէշիստէն Իթիպար օրնտուգ տըրը Ղաղթարուն տէրն օրնտուգ Իշիւն Կէտուրիսից վէ Կիւսպ վէ մէքէնթիւր Ղաղթարուն Կրմէնի Բիլիսիսի սօղաղունտա Ն. 19 Իլի մաւրազգամ Սէտայը Հաղորդէ մաթպաաւորնա Իրաւ օրնտուր: Իրաւաթըն պէհէր տըրնը Իլք տէֆա 100 փարպ իթիսիս տէֆա 60 փարա տըր: Ուզուն Նէշիլյաթ Իշիւն պըքնա բաղարըգ օրնտուր:

Ա.ՍԻԹԱՆԷ 3 ՄԱՐՏ

Մահը Մարտըն 3 Իւնճիւ Կիւնիւնէ մուսատուրգ օլան Եարըն քի բաղար Կիւնիւ Ալքարաւաթը Եղբայրու թիւնուն պէշիսիս ալ յընըն Իլք բաղարը օլմաղ Իլէ Եէվմը մէքիւրտէ Բանկալթի տէ Ս. Յակոբ մատուռունտա ուսաթ տէօրթ գարարլէրինտէ Եղբայրլէրին Կէշիւշլէրինին րուհի Իշիւն Զայնաւոր Պատարազ վէ Պաշտօն օլմաղը խասսէթէն իլան օրնտուր:

ՄԻԼԻՅԷ

Մէհմուանըն 1119 Նումէրու Նուսիսիստէ « Բէվէրսուրուս Կոնգալը » սէրլէվէսիլլէ տէրն Խալիլէն պէնտէ ճէվապ օլմաղ Իւղրէ թարաֆըմըզա վարիտ օլան մէթմապ տուր:

Միւնէլիք:

Պիւնիւմէ տուէլ վէ միլէլ վաղթ ու հալէ մուսթըգ գալմանին վէ Նիզամթ վաղ վէ թէհէսիս Խալիլիլլէր, վէ պուշուրտա Ինրա Իլլէմէլլէրի Ելլէմտիր: Գաղթ մէքէնպ, գալմանին վէ Նիզամ թէպտիլ Իթմէզ, Զիւնքիւ մէքէնպ տէնիլլէն շէյ պիւր թէմէլ տիւր քի, անը վաղ վէ թէհէսիս Խալիլ, քեաֆիլի Նիզամթընը պիւրլէթէ վէ ֆիմապաաթ թէպտիլ ու թաղէր Իթմէզ սիւրէթտէ օլ թէմէլի վէ պիւնայը գուրմաշ տուր:

Պու պիւնայը Եանի Վաթօլիք մէքէնպ պիւնի գուրան վէ վաղ Խալիլ Հաղթէթը Ն. սա օլուպ, պիւնայը մէքիւրիւն թէմէլի տախի Պետրոս առաքեալ տըր քի, անըն տախի վէքիլլէրի բաղար օլտուղունտան

1873 սէնէսիստէն պէրու աւրապու թէմէլ տէյիլլէմէլի վէ պու թէմէլլին պիւրգուրմա պիլլէ զայ օլմաղը տըր: Զիւրա Բրիտոս քէնտուսի տէմիլ տիւր, « Սէնիսի գայա, վէ քիլիսէմի սէնիս Իւղէրինէ գուրարըմ, ճէհէնէմ գաթուրըն սանա գաթը չը գամայաճաղար » (Մաթ. 16-18):

Սանիլլէն Բէվէրսուրուս Նիզամթէսի պու թէմէլլին Խաթ թարաֆընտա պուլունան տաիլլէրին թարգը տըր, Եանի Բիլիսիլլէ շէրիֆ Իլէ Իթիլլէրթտա պու Նան Իւմմէթը Վաթօլիքիսիս պուլունա ճաղարը հիլլէթ վէ Իթիլլէրթտա Խալիլլէր թարիգ տիւր, վէ Նիզամթէ մէքիւրիւ Իթա Իլլէմէլ տէ Եալընըգ օլթէմէլլէ մախտուս տուր: Պիւնայէն ալլէյ պու թէմէլլէն սուղուր Խալիլ Եանի պուլունտան ագաթմ Բաղար թարաֆընտան վէ հալա Թախթիլլէն Տօգուղունճու Պիւս Բաղա հաղթէթլէրինտէն վէրիլլէն Նիզամթը, Վաթօլիք օլան վէ Վաթօլիք Խալիլի թաշըմադ Խաթիլլէն քիլիլլէր տախի Նիզամթը մէքիւրէյի գապուլ Իլէ Իթաթ Իթմէլլէ պօրճու տուրըն: Իմտի պուլուն մուղալիլլէն հարաթթտէ պուլունան Եանի պու թէմէլլէն սուղուր Խալիլ Նիզամթը գապուլ վէ Իթաթ Իթմէլլէն Վաթօլիք տէյիլ տիւր վէ օլմաղ, ամա Խաթիլլէն Պալթաթի Խաթ Մօշուն շալլարընտան Եալի օլուն Եիլլէ ֆալտէ Իթմէլլէ:

Սալիսէն, Բէվէրսուրուս Նիզամթէսիսի հէր հարթլարընը Վաթօլիք օլանլաբըն Են քիւլիլլէրինտէն քիլ Իթիլլէրթտա գաթար մէմուսն վէ Խօշնալիլլէթ Իլէ գապուլ Իթմիլ օլտուղարընտան անըն պիւր քէլիլլէսիլլէն պիլլէ թէպտիլ ու թաղիլլէրին Խաթիլլէն Իթմէլլէ հիլլէ պիւր քիմսէ թասմիլ Իթմէլլէ տիւր:

Բապիլլէն. Պատրիարգ Եանի Կաթուղիսուրը սըրֆ րուհանի օլմաղ Իլէ պու

Խալիլլէն Իթաթ վէ Նամը մէքիւրիւ հայիլ օլան զաթըն աղ վէ Խաթար մահա Բաղա հաղթէթլէրինէ ալիտ վէ մուխասա տըր:

Հէր Նէ գաթար տա Սնտոն Պետրոս Տօգուղունճու Կաթուղիլլէն հաղթէթլէրի մէքիլլէ Խալիլ տէ Եիւզ պիլլէ գաթիլլէր մէքիլլէ Վաթօլիքլէրի ումալլէթլէրին չօչանը վէ Ելլալլէթի հաղիհի րուհանի քէտէրի օլուպ, պիլ ճիւմէ Վաթօլիքլէր տախի անըն սիւրիւսիւ վէ րուհանի թէպալլէրի տիւր:

Խալիլլէն, Կիւլլանէ Խաթթը Հիւմայուն միւսիլլէն, վէ տուէլլ միւթահէպէ պէյիլլէն ագաթ օլան մուհէտէյի սաիլլէր անքեամընճա, Տէվլէթը Սիլլէ րուհանի մատտէլլէրէ միւտալլէլ Իթմէլլէ պիւնայէն ալլէյ հէր քէսիլլէ վիճտանը սէրպէսթ պրազըմըն տըր: Անճադ ճիւմանի մատտէլլէրէ Եմը Խաթ օլտուղունտան, Վաթօլիքլէր տախի Տէվլէթը Սիլլէլլէն րատըգայը թէպալլէրինտէն պուլունմաղլէ մաթպուռ մուֆալալլէրինին հէր Եմը ու Խաթիլլէն միւթալաթ Իլէ Ինրայէ հաղըր վէ ամատէ տիւրլէր, վէ պու Խաթալլէրինի տէ տայիլ Խալիլ Եվգաթ Խաղիլ Իթմիլլէր, վէ Ելլալլէթի հաղիհի ըզհար Իթմէլլէ տիւրլէր:

Պուլունտան պէյ սէնէ ագաթմ, Եանի 1867 տէ Պուտա վէ Ալի բաշարար զէմանընտա Բէվէրսուրուս Նիզամթէսի Նէշ օլունտուգտա, պու ալիմ վէ տիւրմաթ զաթլար, Եիլլէ թէհէսիլլէ վէ թէֆէքիւր Իթմիլլէրինտէն սօնրա բէսէնտ Խաթիլլէ, Վաթօլիքլէր, մալ ու Եմաղլէրինի հըֆա Իլլէմէլլէ Խալիլ Բաղա հաղթէթլէրինին Եօյլէ պիւր Նիզամթէ Նէշ Իթմէլլէն մէմուսն տախի օլմուղար ըտը, Հաթթա պուլուն Խալիլլէն Խաթ քի պա պէրաթը

Ապի Հասուն էֆենտիյէ իթա գըլընմըլ քար :

Հայկու քի գոյուն բօթմա ալթընտա կիզէնէն պիր թագըմ գուրալար, նիզամ, նամէյի մէզքիւր իլէ կէզէմէյէճէքլէրի- ֆէհմ իթտիքլէրինտէ, սաֆտէրուն վէ պիսուզ միլլէթի իլէրի սիւրտիւլէր, վէ կէօրիւպ աղնատըլար քի գուրտ օլտուգ- լարընը միլլէթ ֆէհմ իտէճէք տիր, իլթէ օլլազըթ հանի 1870 տէ բօթլարընը սը- յըրըպ պաշլատըլար էթրաֆա սալմայա :

Պապը Ալիյի, էնվայը տիւրիւ միւֆ- թէրիաթ վէ քիզպիւթ իլէ իգնա իթմէյէ բէք չօգ ճահա ու իգտամ իթտիլէր իսէ տէ, Ալի բաշա, պու գոյուն գըլաֆէթի գուրտըլը օն ալթը սէնէ մուգատտէմին- տէն բէք ալա թանըմըլ պիլմիլ օլտուգուն- տան, վագը օլան իֆթիւրալէրէ էհէմի- յէթ վէրմէյիպ, ֆադաթ սիւֆէրատան պազըլըրընըն պու գուրտըլար թասաղուպ իթմէլէրի իւզէրինէ Բաբա հազըթէթլէրի թարաֆընտան ֆէվզէլատէ սէֆիւրին վի- ռուտինի արգիւ իլլէտի, քի հուգուգու- տէվլէթէ սօգանըր տէյու նիտա իտէն քիմէլէրին աղըլլարընը գաբաթմադ իչին իքի իւշ մատտէ իւզէրինէ թէզէքիւր իթ- օինլէր :

Մէսէլէ բէք չաբուգ թէսվիյէ օլուն- տու, էյէր քի Ալի բաշանըն վէֆաթը զուհուր իթմէմիլ օլալըրը հէր իշ պիթ- միլ վէ հալլ օլմուշ օլաճագտը : Ֆադաթ տանըն վէֆաթընտան սօնրա մէսէլէ տիւր- իւպէտիւրիւ բէնկիլէրէ թահվիլ օլուպ, էնճամ պու տէրէճէլէրէ տէօքիւլտիւ :

Իստի Մէճմուա, Գաթօլիքլէր : Տէվ- լէթը Ալիյէնին հուգուգու գատիմէսինի վըգայէ իլլէմէք իւզըրէ Պապը Ալիյէ պիր լաիհա թագտիմ իթտիլէր, ֆադաթ Բէ- վէրսուրուստան պահա իթմէտիլէր, չիւն- քիւ Բէվէրսուրուս քիլիսէյէ այիտ տիր : Անճագ մուհաֆաղայը հուգուգ իչին (քի օ տա սիլին իֆթիւրալըրընըլտան նէշաթ իթտի) հանի սապըզը վէշ իւզըրէ Էլ- Էլ-Էլ-Էլ-Էլ սըրֆ ճիսմանիյէ պիր բաթ- ըրէ նամըլլա պիր զաթըն նասպ օլուն- մասը վէ միլլէթ մալլէրի (չու, Եիւզտէ էն ագալի ալթմըլընըն պէտէլի միսիօնէթ- ըանթէտէն կէլէն մալլէր) ճամի վէ մէտ- ըէսէլէր միսիլլու Պապը Ալիտէ գայտ օ- լունմասը :

Իլթէ գաթօլիքլէրին Բէվէրսուրուպ հագըրնտա եաթըրըլարը շէյ պու գատար :

Մէճմուա ՝ Սէն տէնիլէ տիւշմիւշ երլանա սարըլմագ արգիւսինտէսին, լաքին պիլմիլ օլ քի օլ վագըթլար կէշտի : Սէնին իսթիսհապընտա պուլունան կիրուհուն Եիւզ էլլի գատարը մէզհէպէ ըայէթ իթ- մէզ, գուսուրու տա պիր գուրու ինթէ- ըէսսօ իլլին պօյունլարընը էյմիլլէր, եաղ- նըլ Եօլա կիթտիլինի պիլէրէք տալի էօն- տէն կիտէն գըլալուգուն իլլինէ կիտէյօր- լար : Պու անէ գատար վէֆաթ իտէն Եարզըլըրըն Եիւզտէ սօգսան սօգուգու Գաթօլիք բաբաղը էլլինտէ վէ Գաթօլիք մէզհէպէ գուճաղընտա թէսվիմիլ բուհ իթ- տիլէր :

Մէճմուա, օ պիլտիլին վագըթլար կէշտի : Նէ օլտուգունուզ չօգտան զահիրէ չըգտը :

Սիլ, սէրպէսթսինիլ Բէվէրսուրուս հագըրնտա չօգ շէյ սէյլէյէպիլիւրսինիլ վէ քիւֆր իտէրսինիլ, լաքին պիլմիլ օ- լուն քի Բէվէրսուրուս ալէհինտէ պու- լունան Գաթօլիք տէյիլ տիր, նասըլ քի սէ- նինքիլէր տալի Գաթօլիք տէյիլ իսէ, Քիլիսէլէրտէ վէ մահալը սայիլէլէր- տէ վէ էվրագը հալատիստէ Հերճուա- ծող, Հերէտիկոս կախալայեալ, բանա- գըրեալ, աֆօրօլլու լանէթիլ, վէ սայլըրէ տիրէր :

Վէ էլ հասըլ, շունու տալի զիքը ի- տէրիլ, քի էյէր պու աֆօրօլլ վէ սայլըրէ ճէզալէրի իլէ մահալը օլունտուգունա իթիմատ էտիլմէյօրսա, վէ եալան եալսօտ սալթէ տէնիլիյօրսա, իթիմայա շայան օլ- մայան, վէ եալան վէ սալթէ ճէզալար իլէ մահալը իտէն զաթըն, նիլին Գուտտասը շէրիֆ թագտիլտէն իսմի անըլըյօր, մա- տամ քի Բաբա սիլի հագըսըլ էէրէ ա- ֆօրօլլ իթմիլ տիր :

Գըրգ զօնագ Եէրէ սըղսմայան միւլ- զա վէ աֆօրօլլու Անտոնեան թարիգաթը Աբբահայրը Եիլմաթիք Սիւքիա էֆէնտի պիլմէյօրմու քի հագըսըլ Եէրէ աֆօրօլլ իտէն քէնտիսի աֆօրօլլու օլուր վէ հաթ- թա իքի գաթ աֆօրօլլու օլուր տէյու :

Հէր նէ հալ իսէ Մէճմուա, սէն լագ- լագիլէթի թէրք էլլէտէ Սէտայը Հագը- գէթին սիվալընա ճէվապ վէր :

Տէվլէթը Ալիյէնին սահիհ, թէպաա- լէրինտէն օլտուգունուզ հալտէ պիր չկա- թողիկոսունուզ վար իքէն, նիլին Պա- պը Ալիյի ալտատըպտա պիր թանէ տահա եաթընըլ, Կօգսա պիրի էսկի Գաթօլիք- լիլինիլէ տիկէրի տէ Եարգ Գաթօլիքի- յինիլէ մի տիրգ Վէլաքին տէյիլ իքի, իլլա օն իքի տահա եաթմըլ օլանըլ, 230 միլիօն Գաթօլիք մուվաճէհէսինտէ Եիլնէ Գաթօլիք տէյիլտինիլ Վէ օլտուգընըլ տա, իլլա քի տաիմա աֆօրօլլու Եիլմա- թիք բանագըրեալընըլ, վէ պու թարըլ Ա- ծալանլարտան տա իսէլա օլաճագընըլ մուհալ գապիլինտէն տիր, թա քի թաշը- տըլընըլ Գաթօլիք իսմինի թէրք իտիպ տէ տիկէր պիր մէզհէպէ սիւլիւք իթմէտիլքէ :

ՏԱԽԻԼ ԻՅԷ

Նիզամիյէ մուհապէպէճիսի սաատէթ- լու Բաշիտ էֆէնտիյէ ըիւթպէի էվլէլի սընըթը էվլէլի :

Պաղտատ վիլայէթի մէթուպճուսու իլլէթլու Ապուլլահ պէյ էֆէնտիյէ ըիւթպէի սանիյէ սընըթը միւթէմիլգի :

Տէրսաատէթ Ֆրանսա Բուսիա վէ Ալէ- մանիա վէ Աւսթրիա սէֆիւրէրի էվլէլիսի կիւնիւ Պապի Ալիյէ կէլէրէք Ահքեամը Ատիլիյէ վէ իսարիճիյէ նագըրլար տէվլէթլու բաշալար հագըրաթընը թէպըրէ էլլէմիլլէր տիր :

— Մէմալիքի մահրուսէի Եահանէտէ

ինչասը միւթէսալէր օլան թիմուր Եօլլար հագըրնտա չիմտիյէ գատար վուգու պու- լան թէքեալիւֆտէն էն միւթէնասը Պա- ըօն Բօթէրին թասալուր իլլէտիլի պիր լաիհա տիր : Լաիհայը մէզքիւրտէ մու- մաիլէյհ Տէր սաատէթտէն պէտէն մէմա- լիքի Երանիյէ վէ Սֆիլանիսթանտան կէ- չիլէրէք Հինտէ գատար պիր թիմուր Եօլ խաթթընըն ինչասընըլ արզ էլլէմիլ վէ մէտարիֆը ինչաիյէսի իլիւն հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն պիր ագճէ պիլէ թալէպ իթ- մէտիլի միւնտէրիճ իմիլ :

— Վիզանիսի զագէթաթընըն ըիվա- յէթինէ կէօրէ Պուլլար ճէմիլէթի իքի ֆըգըրա օլուպ, պիր ֆըգըրաթէմաֆի իւլ- սապըգ Բուլմ բաթրիքհանէսինէ իթաաթ- տա պուլունմայը վէ տիկէր ֆըգըրասը ի- սէ ինատըրընտա ըսրար իտիպ տուրմագ- տա իմիլլէր, հաթթա պու խուսուստան տուլըլ իքի ֆըգըրա պէյնիտէ Օրթաքէօյ- տէ պիր միւնաղաա տալի օլմուշ տուր :

— Սուսամ ճէղիքէսինտէ Եէնիտէն իքի իւշ տէֆա տահա հարաքէթըլ արզ օլ- մուշ տուր :

— Բուլմ քիլիսէսինտէն Պուլլարա- ըն Եիլմաթիք իլան օլունմատը խուսու- սունտա Բուսիա Սինթօլ թարաֆընտան իթա օլունան ճէվապ, պու քէրրէ Բուլմ բաթրիքհանէսինէ վիլուտ իթմիլ օրմալլէ ճէվապը մէզքիւր բաթրիհանէտէ գրաաթ օլունմուշ տուր :

— Մէմալիքը մահրուսէտէ պուլու- նան թէպապը Երանիյէ հագըրնտա պու- նան պէյլէ Տէվլէթը Ալիյէ թէպապըրը կիպի մուսմէլէ օլունմասը զըմիլնտա Պապը Ալի ճանիպը սամիսինտէն վիլա- յէթլէրէ էմը կէօնտէրիլմիլ օլտուգու Գուրիյէ տօրիանտա մուհարէր տիր :

— Քէօրիւ տէրունիլտէ իլլէյէն վագըրը Գասըմ բաշայա տալի ուղրա- մայա պաշլամըլար :

— Կէլէն սալը կէճէսի մէճիլը խաթը վիւ- քէլա, Պապը վալայը մէլիլէթէհնահիտէ ագտ վէ իճթիմա իլլէյիպ տէվլէթէ պա- զը մէվաթը միւհիմմէ թէզէքիւր օլուն- մաշ տուր :

— Մէքեաթիպը աթքէրիյէ նագըրը սապըգ սաատէթլու Վալիպ բաշա, վէ Թէհ- ըան սէֆիլի սապըգ սաատէթլու Ելլէքի բաշա հագըրաթը Տարը Եուրա աթքէրի ա- զալըրընա, վէ Պօսնա Ֆէրիքէյի աթքէրի- յէսի գօմանտանըլընա Ֆէրիգանը քիրամ- տէն սաատէթլու Թահիր բաշա հագըրէթ- լէրի վէ Պօսնա Ֆէրիգայը աթքէրիյէսի գօ- մանտանը սապըգ սաատէթլու Ահմէտ բա- շա հագըրէթլէրի տալի Տէր-Սաատէթ մէր- քէզ գօմանտանըլընա պա իրատէյի Սէ- նիլլէ նասպ ու թալին պալլուրմուշ տուր :

— Պօսնա վէ Թուսնա վիլայէթիտէ պու սէնէ զըլ աղ օրմուշ օլմաղ էլլէ մէզ- ըուաթ իլլին իլք Պահարտա եաղմուրըլար միւնթաղըր օլունմագտա իմիլ :

— Սուտուր իտէն իրատէյի հագըր- թի Փատիլահի իւզէրինէ Չապթիյէ միւ- չիլի տէվլէթլու Իլլէթ բաշա հագըրէթլէ- ըրի, Մապէյի Հիւմայունէ կիտէրէք հու-

զուրը հազրէթը թանտարիյէ չըդմըշ, վէ ուսուրը ինդիպաթիյէ արդգաթ օլունմասը իրատէյի շիֆահիյէ շէրիֆ սուտուր պույ-
րուսմուշ տուր :

— Յրանսա հիւքիւմէթի թարափըն-
տան Մ. Պաթուս Պրուսա գոնսօլտու շասսպ
օլմուշ :

— Բուսիա սէֆիրի ճէնէրալ իյնա-
թիւֆ ճէնապլէրի իլէ թէհրան սէֆիրի
Միւնիֆ էֆէնաթի հազրէթլէրի, Գուտար
Շէրիֆ Բուս Բաթրիյի սապըգ քէրէլիօս
էֆէնաթիյէ վիդիթա վէրմիշլէր տիր :

Մաստէն վէ արադի իլմինտէ մէհա-
րէթի մէհհուտ պիր Սլէմանեալը, Եու-
նանիսթանը սէյահաթ իթմէյէ կէլտիքտէ
Սէրիֆ-բըլ ատտաբնա տախի կիտիպ մատ-
տէնէթ քէթ մուհիմի վէ աճայիպ պի հալ
քէշֆ օլունմուշ տուր :

Շէյոյլէ քի : Պունուն գալիլիսնէ մէդ-
քիւր ճէդիթէ, միւսթագիլլէն գուրչուն մաա-
տէնիստէն իպարէթ պիր գայա իմիշ, վէ
պիր ուճունտան օպիր ուճունա տէկին
հէր թարափա կիւմիւշ վէ գուրչուն մաա-
տէնի տամարլարը թէմոտի իմիշ, խուսու-
սուլլա Պաթրտան Շարգա սոդրու օլան
էքսէրի տամարլար, իշպու մաստէն հադ-
նէսի ատայը գաթ իտիպ սէրվէթ պախշ
իթաիքտէն սօդրա տէնիլ ալթընտան կէ-
շիպ պիր ուճու տա Էլմա ատտաբնտա կէօ-
րիւնմիւշ, վէ մէդքիւր ատտաբնտա պիր
վադըթ տէնիլէ զարգ օլմուշ պէօյիւք պիր
գարա գըթալլէրի օլտուղու աղնաշըլլըր
թագտիրտէ չու մատտէ աղնաշըլմազ պիր
շէյ տիր :

— Իզմիրին զալտըրըմլարընըն թաա-
միրի իլին ահալիյէ Էէնի վէրկի թախսիս
օլունմասընը Գօմիսիօն, Իզմիր վալիսինէ
թէրլիֆ իթմիշ իսէ առ, գապուլ օլունմա-
յըպ, էվվէլ էմիրտէ պիր միլիօն մըգտա-
րը թօրլաւըրըր ազճէնին հիսապը սի-
վալ օլունմուշ :

Պու հալաւտիսի Էադալըրմըզ սըրատա
Ալթընճը տաիրէնին ահալիտէն շիմոյիյէ
գատար թօրլաւըրըր ազճէլէր իլէ գարը-
լըզ ինրալարը վարիալը հաթըրըմըզ օլ-
թու :

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ ՎԷ ԹԻԻՐԲԻԱ

Էքսէրի Էւրոքա զազէթալլէրինին վաս-
ֆընա նազարէն, Սըրպիսթան Տէվլէթը Ա-
լիյէ ալէյհինտէ գալկայա հազըրլանմազ-
տա իմիշ Պուլկարլարըն, պէօյլէ պիր շաի-
աթը սահիհ օլաճագ օլուր իսէ, պիզ
Բուսլար, կէրէթ Եունան կէրէթ Տէվլէթը
Ալիյէ թէպաալլէրի նէ Էսթամալըլըզ, Իպ-
թիտա, կէշմիշ զէմանըն ումուտսուզ ին-
թիզամընտա տէվամ իտէրէթ Տէվլէթը Ա-
լիյէյէ սէթթէ մի կէթիրմէյիլիզ, վազիֆէ-
սիզ մի պուլունմալըլըզ, Էօգսա Տէվլէթը
Ալիյէյէ հէր Էրիզտէն մուալլէնէթ մի
իթմէլիլիզ, Տէվլէթը Ալիյէնին զաիֆիմէ-
սի Եունանլըլարըն խարապիլէթի օլտուղու
վազթընտէ սէօյլէնիլիսի : Իշթէ պու սէ-
պէպտէն հէր քիմ քի Տէվլէթը Ալիյէնին

հուգուգու Շէհրիարիսինէ հիւրմէթ իթ-
մէյէճէթ օլուր իսէ Թիւրքիայա մուալէ-
նէթ իթմէյէ հազըր օլմալըլըզ, արթըգ
պիրտէ իսալըն հէր քէսին քէնաթի ինթէ-
րէթթուս իչին չալըշտըրըր աղնաշըլլար :

Թիւրքիա գապիլլէր, Եունան-
լարտան Թիւրքիա իչին տէյիլ Էարտըմ,
Էլլա հէր պապտէ պիլա ինթիաթ թէէ-
քիա ու թէէյիտ կէօզէթմէլի տիրէր :

Եունան տէվլէթի ալէյհինտէ Էրի-
րիւմիւշ օլուր, պոնուն իչին սաիր դա-
պիլլէր կիւճէնմէսինլէր, սէպէպ վէրէն
Եունան (Բուս) գապիլլէսի տէյիլ տիր :
Եունան գապիլլէսի կէօզլէրինի գարան-
լըգտան սոդրուլուղա աշանլարա թէշէթ-
քիւր իտէր : Պու սոդրուլուղ իւշ պին
սէնէտէն պէրու ուղրաշմագտա օլան
գալմլար թարափընտան թանըլար :

(Եւն- Էւլի-Է)

ՊԵՅՈՂԼՈՒ ԻՄԱՀԱԹԵՆԸ ՄԻԻՀԹԱՃ
ՕԼՏՈՒՂՈՒ ՀԻՄՄԵԹ

Իսլահաթա ինթիաճըմըզ ումուսի
պիր շէյ օլտուղու ճիհէթիլլէ սէրլէվէ-
միզտէ իսլահաթ Եէքիւ կէօրիւմէսիլլէ
պէրապէր պունա Էալընըզ Պէյօղլու
տէյիլ ումուսնէն պիր հիմմէթ լազըմ օլ-
տուղու միւթէվարիտը հաթըր օլուր :
Անճագ աշաղը սոդրու պէնտիմիլի միւ-
թալաալըլա կէօրիւլիւր իսէ Պէյօղլու-
նուն իսլահ իչին հիմմէթէ արդ ինթիաճ
իլլէտիլի ֆէնալըրսը կիպի սաիր Էէր-
լէրտէ օ դատար վէ պէօյլէ մուճիպը շի-
քէայէթ օլապիլլէճէթ մէրթէպէյէ (չօգ
շիւքիւր) հէնուղ վարմաթըզ օլտուղունտան
շիմաթի հալտէ իսլահ Էալընըզ Պէյօղ-
լու իչին իսթիտա իթմէթտէ մաաղուրըր
Պէյօղլու Էքսէրիյէթ իլէ Էճնէպիլլէ-
րին մէքէանը օլտուղունտան Ստամպուլ
Էէնի կէլլէն պիր Էճնէպի Էլքէարէ կի-
պի պիր սիւրէթ իլէ ճէրեան իտէն ֆէ-
նալըլարա տըգգաթ իտէճէթ օլա մա-
ղալահ քաթիթաթմըզը պաղը Էւրոքա
Բաթիթաթմըզը կիպի վէ պէլքի տէ տա-
հա ֆէնա պիր ուլղունտուզ մէմլէթէթ
գըլաս իտէպիլլէթտէ հազըր տըր :

Էճնէպի տախի պիզիմ նէմիլլէ լա-
զըմ պիզ հէր շէյտէ ըսլահաթը, Էճնէպի-
լէրէ Էարանալըմ սէյու իսթմէյօրուզ,
քէնաթի սէրմէթիմիլ իչին իսթէյօրուզ :

Էկէր Պէյօղլունուն շիմաթի կէօրիւ-
մէթտէ օլան հալի տէվամ իտէճէթ օլուր
իսէ, Ալլահ կէօթէթմէսին պու հալքաթի-
թաթմըզըն սաիր մահալլէրինէ տախի
սիրայէթ իթմէթտէն վէ հիշ օլմազ իսէ
Պէյօղլու պիր մէթթէպը մէնահի Էէրինի
թուլարագ օրայա այագ աթան նէվրէ-
սիտէկէանըն ախլազընը պօղա պօղա ախ-
լազը հասէնէի միլիյէմիլլէ քէթ պէօյիւք
պիր սուի խրտմէթտէն գօրգուլույօր :

Իւշ պէշ հիլլէքէարըն ագտը շիրքէ-
թիլլէ Էօթէտէ պէրուտէ օյանմագտա
պուլունան դումարհանէլլէրին Էօնիւ ալըն-
ճատը կիթաթի :

Պունլարտան պիրիսի, սատէտիլան-
տան պիրիսինէ րաթթ կէլտիլի զէման սէօ-
զիւ, քէարտան վէ գաղանճտան աշարագ
ֆիլան կէճէ պիր մահալլտէ օյուն օյնայա-
լագ 80 լիրա գատար գաղանճտըրըն տէր-
մէյանըլա պիլարէ սատէտիլին խըրս ու
թամաընը թահրիգ իտէր, ալըր քէնաթի-
սինի շիրքէթէ կէօթիւրիւր, օրատա քէն-
տիսինէ պիր դաշ Էլ գաղանճտըրըրգտան
վէ Էկէր սատէտիլ զէնկինճէ պիր շէյ օ-
լուպ տա քէնաթի սըրտաշըր գանն իթտիլի
սոլանտըրընը պու օյունտա տէվամ իտէ-
ճէյինի թէէմին իլլէր իսէ. պիր դաշ կէ-
ճէ քէար իթտիրսիքտէն սօնրա զէվալը-
լը սօյուպ սօզանա շէվիթթըլէր :

Եալընըզ թէթալըր վարիտաթը զըմ-
նընտա րուսումաթ ախօրնտան պաշգա
պիր շէյ տըգգաթ իթմէյէն տաիրէի
պէլտիլլէ, վագաա պալնլարա միւսաաաթ
իթմէյօր, Էպսագ իտէյօր, անճագ Էինն
պէլա տէֆ օլունմայօր :

Վագաա Էլհալէթի հազիհի Պէյօղլու
մութասարըրը պուլունան զաթըն հիմ-
մէթ վէ զայրէթինէ պիր տէյէճէթ Էօգ,
հէր քէս քէնաթաթիստէն Էլէմուն, հէր քէթ
քէնաթաթինէ թէշէքէրլէր իտիյօր, պիզ
տէ իտէրիլ : անճագ միւշարիլլէյհէ թէ-
շէքէրլէր իտէրիլ :

Չիւնքիւ պու կիպի ֆէնալըլարըն
մէնի քիւլըք մէմուրլէրին հիմմէթինէ
միւթէվազըֆ օլուպ, քիւլըք մէմուրլէր
պու կէճէ նէրէտէ գումար ճէմիլլէթի օ-
լուպ տա օյնանտըրընը արամաղար իսէ,
մութասարըրը հազրէթլէրի իլհամըլա
տուլուպ էօյրէնէմէլ :

Եա պու քիչիւք մէմուրլար նիլին
հապէր վէրմէյօրլար, օրատընը պիզ պի-
լէմէյիլ, պիլլէք պիլլէ սէօյլէյմէյիլ,
տէվամընտան շիքէայէթ իթտիլիմիլ ֆէ-
նալըլարըն պէօյիւքլէրինտէն պիրիսի վէ
հաթթա սահիհէն պիրիսիսի Պէյօղլուն-
տա քահվէհանէ վէ զաղինօլարտան տա-
հա չօղալմըշ օլան էլլէնճէ մահալլէրի տիր :

Մէրամըլը պու պապտէ թաաալըպ
կէօթէթմէթ տէյիլ տիր, պիլլէրիլ քի,
Ստամպուլ կիպի պիր միլիօն խալըր օլան
պիր մէմլէթթէթտէ պէօյլէ էլլէնճէ մահալ-
լէրինէ տախի ինթիաճ վար տըր, անճագ
պէօյիւք ճատտէնին օրթա Էէրինտէ օլան
րէզալլէթլէրի կէօրիւյօրուզ, էլլէնճէ մա-
հալլէրինտէ սատթ Էէտիլլէրէ սէքիլլէրէ
գատար վուր Բաթլաաթն չալ օյնաթն :

Հէր նէ հալ իսէ, Պէյօղլունաա պու
էլլէնճէ մահալլէրի տախի նազարը տըգ-
գաթա ալընաճագ մէվատտէն տիր :

(Իւլէր)

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՄԻԻԹԷՎԷՅԱ ՆԱԹՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱՍԻՅԷԹ
ՆԱԽԷՍԻ

Թայմըզ զաղէթաթընը իլմայէթինէ
նազարէն, միւթէվէֆա Խիթէրաթթը Նա-
բոլէօն 1869 սէնէտինտէ քէյֆսիլլիլլին
կիւն պէ կիւն թէզաթիւտ իթտիլինի պիլ-
տիլի ճիհէթիլլէ քէնաթի վարիսինի պէյան

